

ให้ใช้คำขอข้อมูลข่าวสารตามแบบของหน่วยงาน

ถ้าประชาชนต้องการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ จำเป็นหรือไม่ที่ต้องใช้แบบคำขอตามที่หน่วยงานนั้นๆ จัดทำขึ้น

มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่ง มีหนังสือไปหาหรือคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่า หน่วยงานแห่งนี้สามารถออกระเบียบให้ประชาชนที่ต้องการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งนี้ต้องใช้แบบคำขอข้อมูลข่าวสารตามแบบที่ได้จัดทำขึ้นเท่านั้น ถ้าไม่ปฏิบัติตามนี้จะไม่พิจารณาคำขอได้หรือไม่

ก่อนจะไปถึงเรื่องข้อกฎหมายขอเรียนว่าอย่างนี้ครับ เมื่อประชาชนต้องการได้สำเนาข้อมูลข่าวสารก็ไม่จำเป็นต้องไปพบเจ้าหน้าที่ หรือไปที่หน่วยงานเพียงแต่คิดให้ออกว่าตนเองต้องการข้อมูลข่าวสารในเรื่องใด ข้อมูลนั้นอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานใด ก็พิมพ์หรือเขียนคำขอสั้นๆ ถึงหัวหน้าส่วนราชการนั้นว่าต้องการเอกสารอะไร แล้วส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับเพื่อเป็นหลักฐานในการตามเรื่อง หรือถ้าไม่ทันใจหรือมีอะไรที่จะสอบถามเจ้าหน้าที่ท่านจะไปส่งคำขอด้วยตนเองก็ได้ไม่ผิดครับ แต่กรณีที่ประชาชนไปตรวจดูข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานด้วยตนเอง แล้วมีความประสงค์จะได้สำเนาข้อมูลข่าวสาร กรณีนี้เจ้าหน้าที่สามารถให้เขียนคำขอข้อมูลข่าวสารตามแบบที่จัดทำขึ้นได้ครับ เคยมีกรณีที่มีผู้ร้องเรียนได้มีหนังสือคำขอข้อมูลข่าวสารถึงหน่วยงานซึ่งลายมือก็อ่านออกครับ แต่หน่วยงานได้มีหนังสือถึงผู้ร้องส่งแบบคำขอของหน่วยงานไปให้เพื่อให้เขียนใหม่ อย่างนี้ไม่ถูกต้องครับ

ที่นี้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กล่าวถึงเรื่องนี้อย่างไร มาตรา ๑๑ บัญญัติว่า “...ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอในเวลาอันสมควร...” ง่ายๆ ครับเขาจะเขียนหรือพิมพ์ก็แล้วแต่ถ้าเข้าใจว่าเขาขอเอกสารอะไรก็ทำให้ตามนั้น ถ้าไม่เข้าใจว่าต้องการเอกสารใดก็สามารถสอบถามให้ชี้แจงก็ได้

การที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดทำตัวอย่างแบบคำขอข้อมูลข่าวสารไว้ นั้น เพื่อความสะดวกแก่ประชาชนเพื่อให้ระบุเอกสารที่ต้องการสั้นๆ เข้าใจง่าย แต่จะนำไปปรับเพิ่มรายละเอียดข้อเท็จจริงอย่างไรก็ได้โดยอาจไม่ใช้แบบคำขอก็ถือว่าเป็นคำขอได้ครับ

(บทความ)